

NAŠA PETRŽALKA

Noviny mestskej časti Bratislava-Petržalka

PETRŽALKA

Číslo 5/2021 | Ročník 3 | Máj 2021

Materské školy ako skúška

Str. 5

Čím si prešli
reštaurácie

Str. 8-9

Nepočujúci Kristián
sa stará o Petržalku

Str. 14

Ako a kde sa
hrá teqball?

Materské školy – skúška pre rodičov i samosprávu

Začiatkom mája sa uskutočnilo nahlasovanie detí do materských škôl. A tentoraz to súvisí s niekoľkými novinkami. Ako sú nastavené pravidlá a ako to ovplyvní situáciu v petržalských MŠ?

Na úvod treba upresniť, že do uzávierky májových novín sme ešte nemali k dispozícii presné štatistiky o počte podaných žiadostí a najmä o počte prijatých a neprijatých detí do MŠ. Výsledky boli spracované len čiastočne. Napriek tomu je zrejmé, že v budúcom školskom roku sa do

petržalských škôlok opäť nebudú môcť dostať stovky detí. Mestská časť má problém s kapacitami MŠ a hľadá naň riešenia, ktoré postupne aj realizuje. Lenže dopyt sa nezmierňuje a navyše štát rozhodol, že od školského roku 2021/2022 budú mať predškolačky (teda deti, ktoré dovŕšia do 31. 8. vek 5 rokov)

povinnú dochádzku, a tak tu máme novú skupinu detí, ktoré do MŠ doposiaľ nechodili, ale teraz už musia. Vedúca oddelenia predprimárneho a primárneho vzdelávania na Miestnom úrade MČ Bratislava-Petržalka Katarína Brtková tvrdí, že tým pribudne 142 nových predškolačkov. A navyše pripomína, že treba rátať aj so zhruba 140 deťmi, ktoré budú mať predĺženú predškolskú dochádzku, to znamená, že už dosiahli vek na ZŠ, ale ich prechod do školy sa z rôznych dôvodov odkladá. Vlni nebolo do petržalských MŠ

prijatých z kapacitných dôvodov 770 detí, resp. 935, ak rátame aj dvojročné deti. Podľa odhadov Kataríny Brtkovej bude tento rok neprijatý o niečo nižší počet. Riaditeľky sa budú snažiť využiť kapacity svojich MŠ úplne na maximum a do tried sa zrejme bude prijímať o pár detí viac, než býva štandard. Samozrejme, pomôže aj doterajšie navýšenie kapacít MŠ, ktoré zatiaľ nie je veľké, ale napreduje. „V priebehu minulého a tohto roka boli zatial otvorené tri nové triedy, čo je 75 miest v MŠ,“ poznamenáva Katarína

FOTO: Unsplash.com

Brťková. Tento rok sa očakáva, že pribudne ďalších desať nových tried, čím by si mala Petržalka polepšiť o viac než 200 miest v MŠ. Konkrétne sa to týka škôlok na Lietavskej (pribudne 1 trieda), Iľjušinovej (1 trieda), Turnianskej 6 (1 trieda), Bohrovej (3 triedy) a na Turnianskej 10 vznikne v priestoroch ZŠ kompletne nová štvortriedna MŠ. V prípade prvých troch škôlok sa na triedy prerábajú školnícke byty, na Bohrovej sa upravujú priestory, v ktorých sídlilo Stredisko služieb školám a škol-

FOTO: Pixabay.com

ským zariadeniam. Všetky práce sú realizované dodávateľsky. A počas realizácie týchto riešení sa súčasne zvažujú ďalšie možnosti.

Ak sme spomínali novovznikajúcu škôlku na Turnianskej, dodajme, že práve to je problémová lokalita, pretože je spádová pre sídlisko Slniečnice. Nové triedy tam treba ako soľ.

Mestská časť už v minulosti pristúpila k provizórnym riešeniam, keď urobila štyri škôlkarske triedy v priestoroch telocvične. Ich budúcnosť je však podľa Kataríny Brťkovej otázná. A čo iné provizórne riešenia? „Nemáme veľa možností prerábať triedy na základných školách na triedy MŠ, pretože aj ZŠ sú už plne vyťažené. Dokonca aj tie menšie, kde sa počet žiakov pohyboval okolo 400, už poskočili do kategórie 500 a viac žiakov,“ poznamenáva Brťková a spomína v tejto súvislosti intenzívnu developerskú činnosť a mladé rodiny, ktoré sa sťahujú do Petržalky. Situácia bude náročná aj z toho dôvodu, že ministerstvo školstva chce postupne dosiahnuť, aby malo každé dieťa garantované miesto v MŠ, takže je jasné, že kapacity sa budú musieť naďalej navyšovať. A tie bude treba aj personálne pokryť, čo je neľahká úloha už v súčasnosti. Mestská časť využíva v tomto smere aj motivačné nástroje. Patrí k nim

napríklad náborový príspevok, ktorý je v prípade učiteľiek 1 000 eur, no v nižšej sume sa poskytuje aj nepedagogickým zamestnancom. MČ sa snažila udržať si personál MŠ aj počas pandémie a zamestnancov neprepúšťať.

Okrem povinnej predškolskej dochádzky je ďalšou novinkou v porovnaní s minulosťou to, že zákonní zástupcovia detí sa budú môcť odvolať voči rozhodnutiu riaditeľky MŠ o neprijatí dieťaťa, a to bez ohľadu na to, či ide o päťročné, alebo o trojročné dieťa. V odvolacom procese sa bude posudzovať, či riaditeľka postupovala v zmysle pravidiel a nastavených kritérií. Čas ukáže, ako bude tento inštitút v Petržalke využívaný. V každom prípade to však prinesie zvýšenú administratívnu záťaž pre úrad.

Aká je vlastne postupnosť pri rozhodovaní o prijatí detí do MŠ? Riaditeľky musia primárne zohľadňovať povinnú predškolskú dochádzku pre deti, ktoré dosiahli k 31. 8. vek 5 rokov. Prednostne sú prijímané aj tie, ktoré dovŕšia 5 rokov neskôr v priebehu školského roka, takisto deti v ústavnej starostlivosti či náhradnej výchove. No a k tomu treba mať na pamäti, že deti, ktoré už raz boli do MŠ prijaté a ich zákonní zástupcovia nechcú zrušiť či prerušiť ich dochádzku, automaticky v danej škôlke pokračujú.

Nie je to tak, že na ich úkor sa budú prijímať noví predškoláci. Riaditeľkám MŠ teda nie je čo závidieť, rozhodovanie nad žiadosťami je ťažká skúška.

Katarína Brťková dodáva, že povinné predškolské vzdelávanie bude vo väčšej miere spojené aj so začleňovaním zdravotne znevýhodnených detí do bežných MŠ. „To bude značný tlak na prácu pedagogického personálu, budú musieť popracovať na upravení štýlu práce, na novom prístupe, pretože toto bude narastajúci trend,“ myslí si Brťková. Ako však v tomto kontexte dopĺňa, „v Petržalke funguje projekt Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov, na desiatich škôlkach máme inkluzívne tímy, špeciálneho pedagóga, psychológa, sociálneho pedagóga, škôlky budú teraz žiadať ešte o doplnenie pedagogických asistentov.“

Na nedostatok miest v materských školách sa dá pozerieť pohľadmi dvoch strán, ktoré sú odlišné, no predsa len majú jedno spoločné. Tento problém totiž znepokojuje tak rodičov, ako aj riaditeľky a učiteľky materských škôl. A takisto ich zriaďovateľ. Znepokojenie z problému však môže znamenať motiváciu riešiť ho a tento rok by sa to malo s rozširovaním kapacít MŠ pohnúť výraznejšie dopredu.

dan

Sčítajte sa v druhom kole

Od 3. mája do 13. júna sa koná asistované sčítanie obyvateľov. MČ Petržalka zriadila na tieto účely päť kontaktných miest a k dispozícii má aj mobilných asistentov, ktorí môžu zájsť za obyvateľom priamo do domácnosti.

Ak ste sa nemohli zapojiť do prvého kola sčítania obyvateľstva, pretože ste nemali potrebnú techniku, nevedeli ste ju použiť a nik vám s tým nemohol pomôcť, teraz je váš čas na sčítanie. Pomôže vám s tým mestská časť, a to na piatich kontaktných miestach – na miestnom úrade v budove Technopolu (Kutlíkova 17) a v pobočkách Miestnej knižnice Petržalka na Vyšehradskej 27, Haanovej 37, Vavilovovej 26 a Rovniankovej 3. Ak vám zdravotný stav či iné okolnosti nedovoľujú navštíviť uvedené miesta, môžete sa dohodnúť, že príde sčítací asistent priamo k vám domov. K dispozícii je telefónne číslo **0947 487 777**.

Asistované sčítanie bude prebiehať do 13. júna a je to druhá, posledná fáza sčítania. Nezabudnite

ju využiť, pretože sčítanie priniesie výhody pre každého Petržalčana, keďže mestská časť bude môcť hospodáriť s vyšším rozpočtom a zároveň získa lepší prehľad o demografii mestskej časti a potrebách jej obyvateľov. V prvej fáze sčítania, ktorá sa konala od 15. februára do 31. marca, sa zrátať viac ako 87 percent obyvateľov Petržalky, teda 104 154 ľudí.

KONTAKTNÉ MIESTA PRE ASISTOVANÉ SČÍTANIE

Miestny úrad Bratislava-Petržalka, Kutlíkova 17

pondelok:	8:00 – 17:00
utorok:	8:00 – 14:00
streda:	8:00 – 16:30
štvrtok:	8:00 – 14:00
piatok:	8:00 – 12:00

FOTO: Ivana Vrabľová

Miestna knižnica Petržalka, Vavilovova 26

pondelok:	14:00 – 19:00
utorok:	10:00 – 12:00
	14:00 – 16:30
streda:	14:00 – 19:00
štvrtok:	14:00 – 19:00
piatok:	10:00 – 12:00
	13:30 – 15:00

Miestna knižnica Petržalka, Vyšehradská 27

utorok:	10:00 – 12:00
	13:30 – 16:30
štvrtok:	11:00 – 12:00
	13:30 – 18:00

Miestna knižnica Petržalka, Rovniankova 3

pondelok:	13:30 – 19:00
streda:	13:30 – 19:00
piatok:	10:00 – 12:00
	13:30 – 16:00

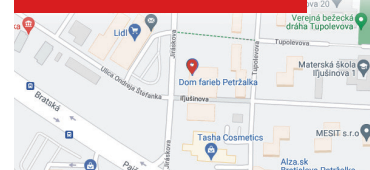
Miestna knižnica Petržalka, Haanova 37

pondelok:	13:30 – 19:00
streda:	13:30 – 19:00
piatok:	10:00 – 12:00
	13:30 – 16:00

INZERCIA

dom farieb

Vymalujte s 10 % zľavou

Tupolevova 21, Bratislava – Petržalka

PO – PI: 7.00 – 18.00 h.
SO: 7.00 – 12.00 h.

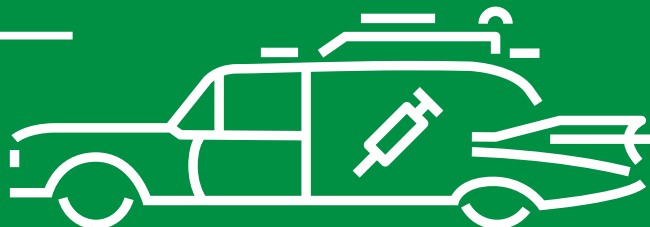
- Široký sortiment farieb, lakov a príslušenstva
- Miešanie farieb v 20 000 odtieňoch
- Odborné poradenstvo
- Vydajné miesto e-shopu

* Zľava platí po preukázaní tohto inzerátu na jednorazový nákup v predajni Dom farieb Petržalka do 31.07.2021. Zľavu nie je možné kombinovať.

www.domyfarieb.sk

MOBILNÉ OČKOVACIE JEDNOTKY

Žiadosť o mobilnú očkovaciu jednotku nájdete na www.bratislavskykraj.sk

Kto môže požiadať o mobilnú očkovaciu jednotku:

1) Imobilní alebo ťažko mobilní obyvatelia Bratislavského kraja.

2) Ľudia, ktorí sa nevedia sami dopraviť do očkovacieho centra.

3) Pacienti so závažnou diagnózou, u ktorej je zvý-

šené riziko prenosu infekcie cestou do očkovacieho centra.

4) Ľudia z marginalizovaných komún.

Stravovacie zariadenia – z pekla do očistca

Na konci apríla sa otvorili terasy reštaurácií a na konci mája už aj ich interiéry. Konečne sa tak opätovne rozbehne dôležitý segment služieb, ktorý je z pohľadu zákazníkov spojením príjemného s užitočným. Z pohľadu prevádzkovateľov stravovacích zariadení je to v posledných mesiacoch najmä veľké trápenie. Ako prežili obdobie pandemických obmedzení prevádzkovatelia petržalských reštaurácií, kaviarní a barov?

Z oslovených zástupcov gastroprevádzok sa väčšina zhodla na tom, že pokiaľ to pandemické opatrenia povoľovali, snažili sa poskytovať aspoň čiastočné služby. Predávali cez výdajné okienko, rozvážali jedlo... Väčšina však zároveň skonštatovala, že takéto fungovanie nepokrylo náklady na prevádzku. „Zo začiatku sme mali otvorenú prevádzku na výdaj cez okienko, ale každým dňom to bolo horšie a horšie. Tržby nám nepokryli náklady na prevádzku, teda nájom,

výplaty pre zamestnancov, tovar a podobne. Snažili sme sa o rozvoz jedál zákazníkom, ale nakoľko je veľmi veľa reštaurácií s rozvozom, bolo to tiež biedne. Preto sme boli nútení prevádzku zatvoriť a čakať na uvoľnenie opatrení,“ uviedol Ali Hussein za reštauráciu Oáza pri Draždiaku. Ako však dodal, zamestnancov neprepúšťali. „Všetkých sme nechali a platili im určitú časťku z hrubej mzdy.“ To sa, žiaľ, podarilo len v niektorých prípadoch. Linda Záhorcová z Beer Group, ktorá prevádzkuje v rámci Bratislavy sieť pivární, prezradila, že pandémia ich dostala

do veľkých problémov a museli prepustiť približne 60 ľudí.

Aj oni síce robili rozvoz menu, ale záujem bol podľa Záhorcovej malý, zaznamenali zhruba 50-percentný pokles. „Okienkový výdaj mal na tržby minimálny dopad, bolo to skôr o udržiavaní aspoň niečoho, určite to nebolo plusové pre biznis, resp. na pokrytie nákladov“ – to už sú slová Jána Laša za Petržalskú klubovňu. „V každom prípade sme sa v rámci skupiny Medusa snažili udržať čo najviac zamestnancov,“ dodáva Laš.

V podniku Monsters cafe and bar sa podľa Claudie Sopkovej nemuselo pristúpiť k zníženiu stavu zamestnancov. „Ale to iba preto, že majiteľ kaviarne prevádzku vlastní, a teda nebol nútený platiť prenájom. Dôležitý faktor v celej tejto covidovej situácii bol aj ten, že svoje podnikateľské portfólio mal a stále má rozložené aj v iných sektoroch ako gastro, čo mu prevádzku umožnilo udržať finančne. V opačnom prípade by prepúšťal určite musel,“ konštatuje Sopková a poznamenáva, že „podpora zo štátu nebola dostatočne promptná ani primeraná úslužbu zisku a situácii“. Ak sa to dalo, kaviareň prenájomala svoje priestory.

„V čase, keď bolo umožnené fungovať v prevádzkach s ríškami/ respirátormi pod podmienkou prítomnosti iba 6 osôb v miestnosti bez konzumácie, fungovali sme takto. Ako príklad môžeme spomenúť napríklad natáčanie online streamov, video konferencií a podobne,“ vysvetľuje menovaná event manažérka s tým, že keď neboli povolené výdajné okienka, bola celá prevádzka zatvorená. Podľa nej však dostávali v ťažkých časoch veľkú podporu od zákazníkov, ktorí sľúbili, že sa vrátia, a vraj sa tak aj stalo. „Cítíme veľký záujem

predovšetkým našej stálej klientely. Máme nesmierne lojálnych zákazníkov,“ hovorí Sopková a pokračuje: „Faktom je, že terasa našej kaviarne je až nadštandardne priestraná, a teda sa nám tam zmestí viacero stolov, preto nám tržby v čase, keď terasy môžu byť otvorené, mierne stúpajú a aspoň čiastočne pomáhajú vykryť časť nákladov spojených s prevádzkovaním kaviarne a udržiavaním personálu.“

Ľudia sa „húfne vrátili“ aj do pivárne Mr. Boogie, dokonca napriek nepriaznivému počasiu, ako tvrdí spolumajiteľka Marcela Halandová. „Samozrejme, chýbal aj interiér, aj keď ten je v našom prípade v letnej sezóne obľúbený menej ako terasa. Tržby preto zatiaľ nepokryjú to, čo by sme potrebovali.“

Niektorí prevádzkovatelia, ako je to v prípade Petržalskej klubovne, sa usilovali urobiť vylepšenia svojich priestorov či ponúkaného menu, aby pritiahli zákazníkov. Niektorí však ešte len čakajú na skutočne lepšie časy a terasový prevádzka im trní z päty nevytrhla. Linda Záhorcová z Beer Group konštatovala malý záujem ľudí. „Nedokážeme pokryť ani nájom, ani odvody, lebo tržby sú cca 50-percentné.“ A Ali Hussein z reštaurácie Oáza síce hovorí, že zákazníci sa im pomaly vracajú, no zároveň dodáva, že je to zhruba o polovicu slabšie ako v období pred koronakrízou. Na záver teda použije slová Claudie Sopkovej ako želanie pre všetkých tých, ktorí prevádzkujú stravovacie zariadenia: „Chceme veriť, že leto a aj ďalšie mesiace budú priat' všetkým tým, ktorí počas pandémie ťabali za kratší koniec – kultúre, športu, cestovnému ruchu a gastro oblasti.“

dan

Petržalka odpúšťala nájomné

Niekoľko prevádzkovateľov stravovacích zariadení figurovalo aj medzi žiadateľmi, ktorým MČ v pandemickom období odpustila nájomné. Zoznam žiadostí schvaľovalo na

svojich zasadnutiach miestne zastupiteľstvo, a to od 23. 6. 2020, keď bolo schválené odpustenie nájmu v 47 prípadoch v celkovej výške 18 478, 90 eur. Odvtedy sa schvaľovalo odpustenie nájomného v čase mimoriadnej situácie Covid-19 ešte štyri razy, naposledy na

zasadnutí zastupiteľstva 18. 5. 2021. Celkovo poslanci schválili viac než 100 žiadostí v sume presahujúcej 45 000 eur. Žiadateľom sa odpustilo nájomné vo výške do 50 percent za obdobie od 13. 3. 2020 do 1. 6. 2020 a od 15. 10. 2020 do 19. 4. 2021.

Jarné práce pokročili

Verejné priestranstvá sa zaplnili koscami na traktoroch, na ihriskách pribudol nový piesok, dreviny ožili vďaka orezom.

Tieto a ďalšie aktivity rozbehla mestská časť v rámci jarnej údržby hneď, ako to umožnilo počasie. Zásahu na upravenejšej Petržalke majú najmä pracovníci referátu správy verejných priestranstiev a oddelenia životného prostredia.

Aj tento rok kosí samospráva na viaceré etapy. Prvú odštartovala v druhej polovici apríla a naďalej v nej pokračuje. Tímy koscov sa každý deň posúvajú na vybrané lokality, o ktorých sú obyvatelia pravidelne informovaní, po novom už aj prostredníctvom dispečingovej webovej stránky, kde sú k dispozícii prihlasovacie údaje pre sledovanie pohybu pracovníkov z jednotlivých tímov kosby.

Mestská časť už dávnejšie avizovala, že počas tejto sezóny bude viac dbať na starostlivosť o plochy so zníženou intenzitou kosenia, to znamená, že bude realizovať tzv. striedavé kosenie, ktoré spočíva v tom, že sa ponechávajú nekosené trávnaté pásy pre opeľovače aj na zachytávanie zrážkovej vody. Na rozdiel od minulého roka budú tieto plochy označené informačnými tabuľkami tak, aby okoloidúci vedeli o dôvode nekosených plochy.

Problém s nekosenými plochami mávajú najmä obyvatelia trpiaci sezónnou alergiou, počet ani veľkosť takýchto plôch by však nemali mať negatívny vplyv

na zdravie. „Rozumiem, že sú medzi nami aj alergici, ale môžem ubezpečiť všetkých, že nekosené plochy nebudú obrovské, pôjde len o malé pásy, úseky geometrických tvarov, ktoré nijako vážne neobťažujú alergikov a ľudí s inými dýchacími ťažkosťami,“ ozrejmil starosta Petržalky Ján Hrčka.

V týchto dňoch je v teréne aj mnoho pracovníkov z referátu zelene. Od apríla 2021 pracujú na revitalizácii stromov, odstraňujú poškodené konáre a realizujú orezy drevín. Revitalizácia stromov sa totiž vykonáva vo vegetačnom období, najmä vtedy, keď je koruna olistená. Vtedy je možný lepší redukčný rez drevín a rany po oreze sa lepšie a rýchlejšie zacelia.

K prácam sa pridávajú aj pilčíci z referátu správy verejných priestranstiev, ktorí opilujú stromy vo výškach na vysokozdvížných plošinách, odstraňujú následky silného vetra a zbierajú popadané konáre.

Začiatkom apríla odštartovalo aj veľké čistenie parkovísk a premafovanie modrých čiar. Petržalka zverejňuje každý týždeň harmonogram čistenia a značenia na webe, sociálnych sieťach, lepí plagáty na

FOTO: Ivana Vrabľová

brány bytových domov, upozorňuje majiteľov vozidiel dotknutých parkovísk tabuľkami priamo na mieste, aby v čase čistenia a maľovania čiar dočasne preparkovali a uľahčili mestskej časti prácu. „Dakujeme všetkým, vďaka ktorým po predchádzajúcich výzvach na včasné odparkovanie vozidiel pocítili naši kolegovia pozitívnu zmenu a záujem o spoluprácu. Výsledkom sú čistejšie, krajšie a nanovo vyznačené modré odstavné plochy. Naša prosba však pretrváva a veríme, že aj počas ďalších týždňov bude čistenie parkovísk prebiehať bez väčších problémov,“ povedal Peter Slovák, vedúci referátu správy verejných priestranstiev.

Petržalské ihriská sa dočkali čistého piesku. Komplexnú výmenu

starého piesku za nový podstúpili pieskoviská všetkých 24 materských škôl aj 55 verejných detských ihrísk v správe mestskej časti. Odvoz a dovoz piesku zabezpečujú pracovníci referátu správy verejných priestranstiev. „Kedyś stačilo 100 ton piesku na všetky pieskoviská, teraz sme minuli 500 ton len na pieskoviská v materských školách,“ vyjadril sa starosta Ján Hrčka. „Ďalších 200 ton bolo použitých na verejné ihriská.“ Okrem výmeny piesku sa samospráva priebežne venuje aj výmene hracích prvkov. Opravou prešlo pieskovisko na Černyševského či vstupná bránka ihriska na Znievskej ulici. (O téme detských ihrísk sa dočítate aj v článku na str. 11.) **mh**

VYBERÁME Z VAŠICH PODNETOV

Detičky na Černyševského privítalo po oprave kolegami z referátu správy verejných priestranstiev vynovené pieskovisko.

S neposlušnou značkou na Jasovskej si kolegovia z referátu správy verejných priestranstiev hravo poradili.

Rada právnika: Ako vyreklamovať tovar po zrušení predajne?

Pre súčasnú rýchlu a dynamickú dobu je príznačné, že obchody a podniky vznikajú, zlučujú sa alebo zanikajú pomerne často. Bohužiaľ, aj koronakríza prinútila mnohé podniky a obchody ukončiť svoju činnosť. Hoci zákonodarca reagoval na obmedzenia spojené s pandemiou predĺžením lehôt na reklamáciu, čo má robiť zákazník v prípade, ak s úmyslom uplatniť si reklamáciu nájde na mieste obchodu len prázdne priestory? O odpoveď sme požiadali JUDr. Jakuba Mandelíka, PhD.

Na úvod je potrebné si objasniť, u koho je možné uplatniť nároky z vadného plnenia (reklamovať). Občiansky zákonník i zákon o ochrane spotrebiteľa a zákon o ochrane spotrebiteľa zhodne uvádzajú, že reklamovať je možné u predávajúceho. Konečná odpoveď bude preto závisieť od zodpovedania niekoľkých ďalších čiastkových otázok vo vzťahu k osobe predávajúceho.

Situácia je najjednoduchšia, ak ide o zrušenie len jednej, prípadne niekoľkých prevádzkarní, pričom ostatné prevádzkarne ostávajú. V prípade zrušenia prevádzkarne zákon o ochrane spotrebiteľa stanovuje predávajúcemu povinnosť uverejniť najmenej sedem dní pred zrušením informáciu, kde a u koho môžu spotrebiteľia uplatňovať svoje nároky. Predávajúci musí túto informáciu zverejniť na mieste, na ktorom sa nachádza (napr. visí) oznam o otváracích hodinách.

Komplikovanejšia je situácia, keď dochádza k úplnému ukončeniu podnikania. Je potrebné rozlišovať, či podnikateľskú činnosť ukončuje fyzická osoba (živnostník) alebo právnická osoba. Keďže fyzická osoba – podnikateľ – zodpovedá za záväzky neobmedzene a celým svojím majetkom, je možné sa voči tejto osobe domáhať nárokov i po ukončení podnikania. Z podstaty vecí už zrejme nebude prichádzať do úvahy oprava tovaru, stále je však možné domáhať sa zľavy z ceny alebo zrušenia zmluvy a následného vrátenia kúpnej ceny v závislosti od charakteru vady.

V prípade zániku právnických osôb je situácia zložitejšia. Lepším prípadom je zánik právnickej osoby s právnym nástupcom, laicky povedané, keď pôvodnú právnickú osobu kúpi iná, čím dôjde aj k prechodu záväzkov. Spotrebiteľia svoje nároky môžu

uplatňovať voči tomuto právnickému nástupcovi. Ak však dôjde k zániku bez právneho nástupcu, jednoducho niet zodpovednej osoby, voči ktorej by bolo možné nároky uplatniť.

Môže nastať aj situácia, keď právnická osoba ešte nezanikla, ale k zániku smeruje, buď v režime tzv. likvidácie, alebo konkurzného konania, v závislosti od finančnej „kondície“ zanikajúcej firmy.

Nárok z vadného plnenia je pohľadávkou, ktorá je teoreticky uplatniteľná v týchto konaniach, avšak väčšinou už pôjde o odborne a časovo náročný postup. Uvedenou cestou sa oplatí vydať zrejme len v prípade drahších tovarov.

Do pozornosti dávame dve výnimky, keď je možné uplatňovať nároky nielen u predajcu, ale aj voči iným osobám, konkrétne dodávateľom alebo výrobcom. Ide o prípady výrobkov, ktoré sa ukázali byť nebezpečné, alebo ak

bola vadným výrobkom spôsobená škoda.

V prvom prípade má spotrebiteľ v režime zákona na ochranu spotrebiteľa právo vrátiť nebezpečný výrobok výrobcovi, predávajúcemu, dovozcu alebo dodávateľovi, pričom má nárok na vrátenie kúpnej ceny do troch dní od prevzatia výrobku niektorou z uvedených osôb.

V druhom prípade už nepôjde o reklamáciu, ale o možnosť uplatniť si náhradu škody (na majetku i na zdraví), ktorá bola zapríčinená vadným výrobkom. Poškodený sa môže domáhať náhrady od výrobcu, avšak za výrobcu sa v tomto prípade považujú aj ďalšie osoby v dodávateľskom reťazci. Pri nebezpečných výrobkoch a pri škode spôsobenej vadným výrobkom má teda spotrebiteľ viac možností než v prípade „bežných“ reklamácií.

UROBME SPOLOČNE PETRŽALKU KRAJŠÍM MIESTOM PRE ŽIVOT. VAŠE PODNETY ZASIELAJTE NA PODNETY@PETRZALKA.SK.

Vďaka kolegom z referátu čistoty a poriadku je okolie Kočánkovej ulice krajšie a čistejšie.

Referát čistoty a poriadku vykonal aj ďalšie vyčistenie Pečnianskeho lesa.

Žijem si svoj život a som spokojný

FOTO: Ivana Vrablova

Tridsiatnik Kristián Rác je nepočujúci, ale zároveň (a hlavne) húževnatý a optimistický chlapík. Vie poriadne makat' a úžitok z toho má celá Petržalka. Pracuje totiž na referáte správy verejných priestranstiev. A nielenže svoju prácu ovláda, ale má ju aj rád. S Kristiánom sme sa rozprávali s pomocou tlmočníka do posunkovej reči Petra Marčeka.

Akým činnostiam sa v rámci referátu správy verejných priestranstiev venujete?

Koseniu, strihaniu kríkov a stromov, hrabaniu, v zime soleniu chodníkov, odhŕňaniu snehu... Bavi ma hlavne strihanie konárov, tomu sa najviac venujem. Rozumiem tomu, viem tvarovať koruny. Už na strednej škole som privoňal k záhradníctvu. Keď som prišiel do Miestneho podniku verejnoprospešných služieb v Petržalke (MP VPS neskôr prešiel transformáciou a väčšina činností, ktoré mal na starosti, prešla pod novozaložený referát správy verejných priestranstiev na miestnom úrade – pozn. red.), spočiatku som hrabal lístie a zhruba po roku som sa prepracoval k strihaniu kríkov. Kolegovia z partie ma tu naučili a za tie dva-tri roky som sa v tom zdokonalil natoľko, že to už ovládam perfektne.

Ako na vás a vašu prácu reagujú ľudia?

Viem, že ľudia sú s mojou prácou spokojní a mám z toho dobrý pocit. Navyše pracujem v dobrom kolektíve a požiadavky, ktoré na mňa majú, si v pohode vykomunikujeme.

Stáva sa, že vám obyvatelia Petržalky rozprávajú do vašej práce? Ako vtedy reagujete?

S takýmto správaním ľudí som sa ešte nestretol. Vlastne, vôbec sa s negatívnymi reakciami nestretávam. Mám túto prácu rád, viem, čo mám robiť a myslím si, že to robím dobre.

Ako vyzerá váš bežný pracovný deň?

Do práce prichádzam o 6:30, o siedmej máme malú poradu, na ktorej sa zadá, kam a čo presne

pôjdeme robiť a od 7:15 – 7:30 už pracujeme. Zhruba o dvanástej ideme na obed, potom pokračujeme v práci a o tretej končíme.

Jedna vec je mať svoju prácu rád a druhá chodiť do nej aj cez víkendy a sviatky...

Áno, občas robíme aj počas sviatkov a víkendov. Je to na základe požiadaviek sezónnych prác, ktoré sa nedajú robiť inokedy a musia sa stihnúť do určitého dátumu.

Keď ide o nejakú spoločnú prácu, hovorí sa, že môžem byť len taký dobrý, aký je ten najslabší z nás. Spokojnosť v práci veľmi závisí od toho, v akom ste kolektíve. Aký je ten váš na referáte?

S kolegami, s ktorými pracujem úplne od začiatku, mám veľmi dobrý vzťah. S tými prichádza-

júcimi som ešte nemal možnosť bližšie sa zoznámiť.

Sú vaši kolegovia veselé kopy?

Je tu pracovná pohoda a cez porady, prestávky či obedy spolu aj „kecáme“. Ale keď sa robí, tak sa robí.

Čo je z vášho pohľadu pri práci v Petržalke najzložitejšie – je to veľkosť jej územia, dohľad obyvateľov, rušná doprava, ktorá komplikuje prácu... ?

Väčšinou je tu živo, veľa ľudí, psíčky, zaparkovaných áut, čulá doprava. V Petržalke je rušno stále, rozhodne sa nenudíme.

Váša práca je najmä o fyzickej námahe. Ale pociťujete pri nej aj nejaké psychické vypätie, stres?

Občas stres naozaj zavládne. Pretože práce je dosť a niekedy ju

FOTO: Ivana Vrabľová

treba stihnúť do určitého dátumu, čo môže skomplikovať nepriaznivé počasie – keď je daždivo, priveľká zima a podobne.

Čo vás táto práca naučila o Petržalčanoch? Čo ste sa o nich dozvedeli?

Nerobíme prácu, ktorou by sme ľudom škodili, práve naopak, takže sa správajú normálne a sú väčšinou priateľskí. Často sa pri mne aj zastavujú, aby mi ukázali, že sa im naša práca páči. Nedá sa to, samozrejme, zovšeobecniť, ale v podstate sa dá povedať, že som sem zapadol a našiel si domov.

ROZHOVOR

Nepochádzate z Petržalky?

Narodil som sa v Devínskej Novej Vsi, potom som sa s rodičmi presťahoval do Šale a v roku 2010 späť do Bratislavy. Odvtedy žijem v Petržalke. Mám ju rád a väčšinou sa pohybujem v časti Lúky.

Potvrdilo sa aj vo vašom prípade to, čo sa hovorí – že strata jedného zmyslu prinesie nejakú väčšiu citlivosť či šikovnosť v iných oblastiach?

Pre nepočujúcich väčšinou platí, že majú oveľa lepší zrak. Nie

v tom zmysle, že vidia ostrejšie, ale lepšie vidia, čo sa deje v ich okolí. Všímajú si, ako sa človek správa pri chôdzi, pri rozprávaní a tak ďalej. Vedia zrakom vnímať omnoho viac ako bežný počujúci človek.

Ako ste sa snažili so svojim zdravotným znevýhodnením vyrovnat', pred aké výzvy vás postavilo?

Netreba si všimáť reči okolo, treba si ísť za svojim a robiť to, čo vás baví. Potom je jedno, či ste medzi zdravými, alebo medzi hendikepovanými.

Mám svoju prácu rád, viem, čo mám robiť a myslím si, že to robím dobre.

Vzťah k manuálnej práci ste si budovali odmalička?

Ani nie, získal som ho až ako dospelý. V detstve som sa skôr hrával, veľa času som venoval futbalu, ktorý bol mojím detským aj tínedžerským koníčkom.

O čom všetkom ste v detstve snívali a o čom snívate teraz?

Ako som už spomenul, v mladosti som bol zapálený pre futbal. Takže vtedy bolo mojou túžbou najmä uspieť v športe. A teraz je to jednoducho spoločenské a pra-

covné uplatnenie, to je pre mňa najdôležitejšie.

Dávalo vám okolie pocití, že ste ako nepočujúci znevýhodnený?

Ak sa aj stalo v pracovnom kolektíve, že ma chcel niekto na základe môjho hendikepu nejakým spôsobom znevýhodniť a do-

zvedeli sa to moji najbližší kolegovia, vždy ho upozornili a vyriešilo sa to. Takže nepocítujem diskrimináciu, tlak či nejaké priekry spojené s tým, že nepočujem.

A v detstve? Deti vedia byť aj kruté a či chceme alebo nie, inakosť v nich občas podporuje sklony k šikanovaniu...

Zažil som všeličo, ale nebola to vyslovene šikana, skôr len také detské šarvátky a hry.

Ako ste vnímali základnú školu a ako strednú?

Nepocít'oval som stresy z toho, že by bolo učenie na základnej alebo na strednej škole náročné, bolo primerané. Štúdiom na oboch školách som zvládol v pohode.

Chodili ste na SOU pre žiakov so sluchovým postihnutím – akým spôsobom tam prebiehalo vyučovanie a pociťovali ste ako výhodu, že to bola špecializovaná škola pre študentov s podobným znevýhodnením?

Výhoda bola napríklad v tom, že všetci pedagógovia vedeli posunkovať, takže prednášaná látka bola zrozumiteľná. Na odbornom výcviku sme mali hlavne praktické ukážky v záhrade, v sade a podobne, takže veľa času sme trávilí vonku v prírodnom prostredí.

Niekedy sa človek v slabších chvíľach pýta, prečo ho osud skúša. Platí to aj o vás alebo váš život so zdravotným znevýhodnením predovšetkým zocelil, posilnil vaše sebavedomie, schopnosť riešiť zložité situácie, nevzdávať sa a ukázať svoje prednosti?

Ja som sa so svojim hendikepom odmalička vyrovnal, naučil som sa s tým žiť. Beriem to tak, ako to je a idem ďalej. Vlastne to ako hendikep či obmedzenie ani nevnímam. Je to o tom, ako chce človek ísť dopredu. Žijem si svoj život a som spokojný.

red

Petržalka pre mladých, mladí pre Petržalku

Nie je im jedno, v akom prostredí žijú, a tak sa snažia spolurozhodovať o tom, ako bude vyzerat'. Jednoducho nehádzu veci za hlavu. A neplatí to len o odpadkoch, ako to ukázali v spotoch, ktoré pripravili pri príležitosti aprílového Dňa Zeme. Reč je o Petržalskom mládežníckom parlamente (PMP).

Predsedníčka PMP Broňa Kováčiková v súvislosti s uvedenou kampanou hovorí, že plánujú niečo pripraviť aj k Svetovému dňu životného prostredia, ktorý bude 5. júna. „Chceli by sme pracovať na projekte, ktorý sa bude venovať čisteniu okolitého životného prostredia, komunikovať ho cez sociálne siete a Petržalčanov, ktorí sa doň zapoja, by sme radi obdarovali nejakým eko darčekom.“ PMP upozorňuje na dôležité témy. Už v januári zverejnili dotazník pre učiteľov a žiakov základných a stredných škôl na tému online vzdelávania a jeho problémov.

AKTUÁLNE

Dostali výraznú spätnú väzbu, dotazníkové odpovede vyhodnotili, a aj na základe nich pripravili webinár pre učiteľov, ako by sa dalo online vzdelávanie skvalitniť. A keď sme pri dotazníkoch, mládežnícky parlament týmto spôsobom inicioval aj prieskum názorov na tému životného prostredia v Petržalke, aby vedel v tejto oblasti lepšie zdefinovať akútne aj dlhodobé priority.

Členovia PMP sa oboznamujú aj s materiálmi, ktoré sú predkladané na rokovania miestneho zastupiteľstva. „My si ich vždy všetky prejdeme, vyberieme si z nich také, ktoré by nás

mohli zaujímať a tie potom pripomenieme,“ vysvetľuje predsedníčka mládežníckeho parlamentu. Napokon o vybratých materiáloch hlasujú na svojom zasadnutí, z ktorého vznikne zápisnica. Členovia mládežníckeho parlamentu tak zároveň spoznávajú procesy, akými prechádzajú poslanci miestneho zastupiteľstva. Pripomeňme, že PMP je poradným a iniciatívnym orgánom miestneho zastupiteľstva a starostu MČ Bratislava-Petržalka. Zástupcovia PMP teda prirodzene komunikujú a spolupracujú s miestnymi poslancami. Od začiatku

sú v kontakte najmä s tými, ktorí iniciovali vznik PMP a sú jeho mentormi. No v máji sa uskutočnilo aj väčšie oficiálne stretnutie s ďalšími poslancami miestneho zastupiteľstva, ktorým predstavili celoročný plán činnosti. „Musím spomenúť, že počas nášho polročného fungovania sme mali s niektorými poslancami aj online stretnutia na témy, o ktorých sme potrebovali vedieť viac informácií alebo sme ich momentálne v našich skupinách riešili a potrebovali sme sa poradiť,“ dodáva Broňa Kováčiková.

dan

Predstavujeme Petržalský mládežnícky parlament

Pokračujeme v predstavovaní členov Petržalského mládežníckeho parlamentu prostredníctvom ich odpovedí na tri otázky:

- Prečo ste chceli byť súčasťou mládežníckeho parlamentu v Petržalke?
- Akou témou sa chcete v parlamente zaoberať a prečo?
- Čo by ste chceli v rámci svojej témy v Petržalke zlepšiť, zmeniť, priniesť?

Katarína Magdolenová

- Priala som si mať možnosť priniesť Petržalku mladým ľuďom, aby sa mohli plne využiť, ale aj angažovať u nás doma. Vnímala som, že je málo hodnotných a zaujímavých akcií, priestorov pre nás, či už na rozvoj alebo na uvoľnenie s kamarátmi.
- Vybrala som si priestor a akcie pre mladých.
- Bola by som rada, keby po nás ostal priestor, kde sa budú mladí ľudia môcť stretávať. Rovnako priniesť do Petržalky akcie pre mladých, ktoré budú pre nich atraktívne, ale budú ich môcť aj obohatiť.

Ľubka Mieresová

- Skoro 12 rokov som žila v zahraničí a po mojom návrate na Slovensko, do rodnej Petržalky, som chcela byť jej plnohodnotným členom, spolupracovať s ambicióznymi a akčnými mladými ľuďmi a pomáhať tvoriť lepšiu a zelenšiu Petržalku.
- Životným prostredím, lebo máme naozaj potenciál byť najkrajšou a najzelenšou mestskou časťou – hoci to nie je súťaž, trochu súťaživosti nikdy nezaškodí. Silno vnímam potrebu angažovania mladých ľudí práve do „zelených“ tém, lebo je to naše prostredie, ktoré určí, akú budúcnosť budeme môcť vôbec žiť.
- Väčší záujem mladých ľudí o ich okolie – čo viem urobiť s tým opusteným ihriskom alebo vnútroblokmi? Ako môžem motivovať viac ľudí v mojom paneláku, aby recyklovali alebo kompostovali odpad? Keď nabudúce pôjdem na prechádzku, vezmem si igelitku a pozbieram po ceste aj nejaké odpadky?

Ľubica Kráľovičová

- Aby som sa mohla aktívne podieľať na daniach v Petržalke, aby som hájila záujmy mladých Petržalčanov a mladých rodín a aby sme spolu vytvorili z Petržalky miesto, ktorému nie sú ukradnuté názory mladých ľudí.
- Chcela by som sa venovať téme infraštruktúry, pretože v poslednej dobe zisťujem, že je to v Petržalke naozaj problém, či už sú to chodníky alebo cesty, často sú ohrozené tie najzraniteľnejšie skupiny Petržalčanov. Ďalšou dôležitou témou, ktorej by som sa chcela venovať, sú detské ihriská. Záleží mi na tom, aby sa budovali nové a udržiavali tie pôvodné, aby si ich ľudia vážili a zaoberali sa nimi rozumne. Je dôležité, aby boli bezpečné pre deti a často kontrolované aj samotnými rodičmi.
- Bezpečné a plne osvetlené chodníky a cesty. Takisto by som chcela Petržalčanov naučiť, že problémy/nedostatky sa dajú riešiť, ak na ne poukážu. Ďalej by som chcela, aby sa rodičia na ihriskách spájali v ich prospech, podieľali sa na ich chode, poukazovali na drobné nedostatky či poškodenia, aby ich kompetentní vedeli odstrániť skôr, než dôjde k zničeniu alebo nebudaj k úrazu. Pretože iba spolu to dokážeme.

Detská zábava si vyžaduje veľa práce

Mestská časť Petržalka má v správe desiatky verejných detských ihrísk a viaceré z nich už potrebujú obnovu.

Dočkajú sa jej? Čo sa s nimi bude diať?

Už sme informovali o tom, že MČ vymenila piesok na ihriskách v areáloch materských škôl aj na verejných detských ihriskách (VDI), ktoré sa v máji opätovne oficiálne otvorili. Starostlivosť o ihriská však zahŕňa oveľa viac a MČ ich má v správe 55. Nie je to málo, najmä z pohľadu zaistenia ich bezpečnosti, čistoty a atraktívnosti. V minulom roku urobila MČ kontrolu všetkých svojich verejných detských ihrísk, aby posúdila ich stav, a to hlavne čo sa týka dopadových plôch a herných prvkov. S akými výsledkami? Až 52 ihrísk vykazovalo určitý typ nedostatkov.

Anna Všeteczková z referátu investičných činností miestneho úradu MČ Petržalka vysvetľuje, že herné prvky na ihriskách sú často opotrebované a nezodpovedajú aktuálnym technickým normám. V niektorých prípadoch súčasnej norme

nezodpovedá ani dopadový povrch – asfaltový či betónový, ktorý netlmí nárazy. Riešením tejto situácie je postupná revitalizácia ihrísk. Na tento účel bolo v rozpočte MČ na rok 2021 schválených 150 000 eur.

Anna Všeteczková hovorí zatiaľ o piatich ihriskách, ktoré by sa mali tento rok obnoviť, hoci ich bude pravdepodobne ešte viac. V prípade ihrísk na Markovej 7, Holíčskej 6, Šášovskej 2 – 4 a Belinského 10 – 12 ide v podstate o výmenu starých herných prvkov za nové. Pri VDI na Pečnianskej ulici je situácia zložitejšia a obnova nákladnejšia, pretože ide o torzo bývalého ihriska. Jeho revitalizácia bola schválená ešte v roku 2019 a financie na ňu pôjdu z MČ a z poslancovej priority petržalských poslancov v mestskom zastupiteľstve.

Za zmienku určite stoja, že s obnovou viacerých ihrísk pomáhajú aj samotní rodičia,

FOTO: Anna Všeteczková

resp. obyvatelia Petržalky. Nielen formou upratovania, ale aj maľovania oplatení či betónových múrikov alebo dokonca úspešným zháňaním grantov a dotácií. Taktó sa napríklad aktívnej ihriskovej komunite na detskom ihrisku Belinského 10 – 12 podarilo získať grant z magistrátu hlavného mesta Bratislavy vo výške 3 560 eur a firemného sponzora s finančným darom 1 000 eur na nákup dvoch

nových herných prvkov. „Aktívny záujem ihriskových komunit, ktoré sa chcú starať o to, „svoje“ detské ihrisko formou brigád a vedia naň dobiadnuť a zabrániť tak vandalizmu je určite veľké plus pri výbere detských ihrísk do harmonogramu revitalizácií. Ak sa aktívnym ihriskovým komunitám podarí získať grant z rôznych nadácií na obnovu, rovnakou sumou podporí MČ prioritne práve to dané detské ihrisko,“ dodáva Anna Všeteczková. **dan**

Pri sadení stromov rastú deti aj dospelí

Deti musia vyrastať v peknom prostredí, aby neskôr sami takéto prostredie vytvárali. To je filozofia medzinárodnej školy Brilliant Stars International School v Petržalke, ktorá patrí k dlhoročným členom medzinárodného programu Zelená škola. Súčasťou jej areálu je školská záhrada, bylinková špirálová záhrada, jazierko, hmyzí hotel, napájadlo pre včely, krmidlá pre vtáky či kompostovisko alebo kolektory na dažďovú vodu. Ochrana životného prostredia, rešpekt a úcta k prírode sú v škole od začiatku súčasťou učebných osnov. Aktuálne je škola takmer bezodpadová a k takémuto spôsobu života

a myslenia vedie svojich žiakov aj ich rodičov a spoločnosti, v ktorých rodičia pracujú. Pre školu je veľmi dôležité, aby sa deti už od útleho veku naučili zapájať do aktivít v prospech komunity. A tak aj za pomoci detí škola skrášľuje nielen svoj areál, ale aj okolie, kde sa stará o dve predzáhradky s vysadenými kvetmi, kríkmi či ovocnými muchovníkmi. Samozrejmosťou je pravidelné čistenie okolia školy.

Minulú jeseň spustila škola svoj nový zelený projekt Zasad' strom s Brilliant Stars, čím začala aktívne pristupovať k zmierňovaniu klimatickej krízy. Od začiatku výsadby sa na nej finančne i pracovne podieľajú všetci – deti, učiteľia, rodičia a za-

mestnanci školy. V bezprostrednom okolí školy vysadili po porade s odborníkmi z referátu životného prostredia miestneho úradu 22 vzrastlých stromov, ktoré sú do tohto sídliskového prostredia vhodné, majú schopnosť adaptovať sa na meniace sa teplotné podmienky, budú priaznivo vplyvať na klímu, na kvalitu ovzdušia a v neposlednom rade aj na psychickú pohodu.

Ďalších 28 vzrastlých stromov vysadili v areáloch petržalských škôl a škôlok v spolupráci s Mestskou časťou Bratislava-Petržalka. Do výsadby a následnej starostlivosti o stromy zapojili deti, ich učiteľov a rodičov a otvorili vzájomnú diskusiu a výmenu

skúseností v oblasti environmentálneho vzdelávania detí v školách a škôlkach. Každý výsadbe predchádzala konzultácia s vedením školy a diskusia s deťmi o tom, prečo a ako treba stromy sadiť.

Od januára tohto roku sa stala Brilliant Stars oficiálnym partnerom magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy v rámci projektu 10 000 stromov – stromy pre naše deti. Výsadba stromov v ďalších školských areáloch tak pokračovala zapojením 5 škôlok a 3 škôl v Petržalke a v Ružinove. V rámci jarnej výsadby teda v meste pribudlo ďalších 93 stromov.

Veronika a Ingrid, rodičia detí z Brilliant Stars / dan

Kultúra oživa aj vďaka Alici za zrkadlom

Kultúra sa prebúda podobne ako príroda a v duchu protipandemických opatrení prináša bezpečnú a vzrušujúcu poznávaciu súťažnú hru pre deti a rodičov Petržalskí pátrači. Päťčlenné skupiny môžu od začiatku mája počas víkendových dní hľadať na pripravovaných trasách, ktorých bude do leta celkovo päť, poklady Petržalky ukryté v každodennom zhone pracovného týždňa. Všetky informácie o hre nájdete na špeciálnej webovej stránke www.petrzalskipatraci.sk.

S uvoľnením obmedzení sa Petržalčania konečne dočkajú v Dome kultúry Zrkadlový háj dvakrát odloženej premiéry pôvodného rodinného muzikálu *Alica v krajine zázrakov*. Vznikol podľa rovnomennej románovej predlohy Lewisa Carolla, ktorý ešte v 19. storočí vymyslel a spísal dobrodružstvá neposedného dievčaťa v prazvláštnom svete za zrkadlom. Tento rodinný príbeh v sebe ukrýva mnoho ponaučení a drobných detailov zo života a z vnútorného sveta nepoškvrneného dieťaťa, ktoré objavuje absurdnosť sveta dospelých. Je príťažlivý pre široký okruh divákov. Najmenšie deti v ňom môže ohromiť krása rozprávkového sveta farieb a zázrakov. Pocity osamelosti vo veľkom neznámom svete a utrpenie z nepochopenia dospelými, ktoré

Záber z muzikálu *Alica v krajine zázrakov* | FOTO: KZP

Alica prežíva, sú typické pre deti v pubertálnom veku. A myšlienky obsiahnuté v texte sú inšpiratívne aj pre dospelého diváka. Predpremiéra muzikálu sa uskutoční 31. 5., premiéra bude o deň neskôr.

Verme, že druhá vlna koronavírusovej pandémie sa definitívne končí, a ak budeme všetci zodpo-

vedne dodržiavať pokyny autorít, spolu s orgánom nám zavonia aj rozkvitnutá kultúra a po dlhých mesiacoch odlúčenía sa stretne na koncertoch, divadelných predstaveniach a pestrých podujatiach, ktoré pre obyvateľov mestskej časti pripravujú Kultúrne zariadenia Petržalky. Ak prídete v utorok 1. 6.

od 15:00 na oslavu MDD do Domu kultúry Lúky, aby ste spolu s ich pracovníkmi slávnostne otvorili novú klubovňu a komunitnú záhradu pre deti, mládež, rodičov a seniorov, dozviete sa všetko aj o programe podujatí na leto a o ponuke letných denných táborov.

Juraj Benčík (KZP)

DENNÉ TÁBORY PETRŽALKA 2021

DK LÚKY a CC CENTRUM júl - august

po - pia | 8:00 - 16:30

animačné programy | tvorivé dielne | športové a zážitkové aktivity

pre deti od 6 do 14 rokov

prihlášky na www.kzp.sk

Knižnica si posvietila na tému Slováci v zahraničí

FOTO: Miestna knižnica Petržalka

KULTÚRA Na prelome apríla a mája sa v pobočke odbornej, populárno-náučnej a cudzojazyčnej literatúry miestnej knižnice na Vavilovovej 26 uskutočnila výmena okien a čitatelia sa dočkali aj novinky celkom iného charakteru. Knižnica totiž rozšírila svoj knižný fond o tému Slovákov žijúcich v zahraničí. Vo fonde sa nachádza literatúra venovaná vyst'ahovalectvu, emigrá-

ci, súčasnému životu Slovákov v zahraničí a fond obsahuje aj niekoľko románov, komiks či knihy pre deti s témou utečenectva a exilu. Vznikol z iniciatívy vicestarostky Jany Hrehrovej na počesť tragicky zosnulého poslanca Vladimíra Dolinaya, ktorý pôsobil aj ako učiteľ u našich krajanov v Rumunsku.

dan

Zomrel Milan Ftáčnik

AKTUÁLNE Vo veku 64 rokov zomrel 14. 5. politik a vysokoškolský pedagóg Milan Ftáčnik, ktorý v rokoch 2006 až 2010 zastával pozíciu starostu Petržalky a v období rokov 2010 – 2014 bol primátorom Bratislavy. V minulosti pôsobil aj ako poslanec Národnej rady SR a v rokoch 1998 až 2002 bol ministrom školstva. Mal povest' rozhradeného človeka, ktorý dokázal kultivovane diskutovať. „V čase primátorovania Milana Ftáčnika som mal na veci odlišné názory ako on. Po voľbách v roku 2014 sme si veľa vecí vysvetlili a v nasledujúcom období sme mali veľmi korektný vzťah. Komunikovali sme spolu najmä na tému digitalizácie samospráv a o petržalských komunálnych témach,“ vyjadril sa súčasný starosta Petržalky Ján Hrčka. Petržalskí poslanci venovali Milanovi Ftáčnikovi minútu ticha na zasadnutí miestneho zastupiteľstva, ktoré sa konalo 18. 5.

FOTO: Archív MÚ Bratislava-Petržalka

red

Stručne

Dňa 5. júna sa v Petržalke uskutoční bezplatný odvoz nepotrebného elektroodpadu na ekologickú recykláciu. Zájemcovia môžu nahlásiť svoj elektroodpad do 2. júna na Miestny úrad Bratislava-Petržalka osobne alebo telefonicky či e-mailom.

Lúky

02/68 288 852

lubica.borsova@petrzalka.sk

Háje

02/68 288 796

tatiana.stanova@petrzalka.sk

Dvory

02/68 288 851

lenka.spodova@petrzalka.sk

Zo zbieraného elektroodpadu budú vylúčené televízory a monitory.

Pobočka Miestnej knižnice Petržalka na Dudovej ulici končí k 30. júnu 2021 svoje pôsobenie na ZŠ Dudova 2. Knižnica prosí čitateľov, aby požičané knihy vrátili na pobočku Furdekova 1.

Obyvatelia Petržalky už môžu nahlásiť svoje podnety alebo získať potrebné informácie aj cez WhatsApp. Stačí, ak si do svojho zoznamu pridajú Petržalku pod číslom **0947 487 088**.

FOTO: Ivana Vrablová

Starosta MČ Petržalka Ján Hrčka sa poďakoval za odvedenú prácu dlhoročnej riaditeľke MŠ Iľjušinova Márii Králikovej pri príležitosti jej odchodu do dôchodku. Za radu školy sa poďakovala jej predsedníčka Zuzana Mravcová, ktorá uviedla: „Pani riaditeľka premenila bežnú škôlku na výnimočné miesto, kde sa vzdelávali učiteľky z celého Slovenska, kam chodili návštevy z celého sveta. Hlavne však viedla škôlku, v ktorej boli deti vždy na prvom mieste. Za to všetko jej patrí veľké ďakujem!“

Teqball pripomína pingpong i futbal. A je už aj v Petržalke

V Petržalskom centre pre rodiny pribudli dva stoly. Na prvý pohľad sa ponášajú na tie stolnotenisové, no zakrivenie na ich konci nás z omylu rýchlo vyvedie. Za netradičnými stolmi sme sa vybrali na Žehriansku ulicu, kde sa uvedené centrum nachádza. Milý komunitný priestor ponúka možnosť vyskúšať si šport zvaný teqball.

Na miestnej umelej trávě sa pozeráme na pár výmen. Už na prvý pohľad je jasné, že ide o jeden z náročnejších športov – prím hrá technika. Zabrať dajú aj samotné pravidlá, veď ako sa neskôr dozvedáme, dvakrát za sebou sa lopty nemôžete dotknúť tou istou časťou tela, rovnako dvakrát za sebou nemôžete zaútočiť hlavou či nohou.

História teqballu sa začala písať len v minulom desaťročí. „O tomto športe sa začalo hovoriť pred 6 alebo 7 rokmi. Vznikol v Maďarsku vďaka dvom športovým nadšencom, investoval do toho piatej najbohatší Maďar. Znamená to množstvo peňazí do dobrého marketingu. Zobrali to zvrchu, investovali do futbalových klubov a svetových hviezd, cez ktoré sa snažia teqball spopagovať. Ide o Ronaldinha, Neymara či Davida Beckhama,“ vysvetľuje čelný predstaviteľ teqballu na Slovensku Artur Benes.

Práve v Maďarsku sa teqballu darí najlepšie – aktuálne naši

susedia kraľujú v celosvetovom meradle. V čoraz väčšej konkurencii sa však darí aj Brazílčanom, Poliakom či Čechom. Šport sa vďaka Arturovi Benesovi a ďalším nadšencom čoraz viac rozvíja aj na Slovensku. „Minulý rok sme založili Teqballovú federáciu Slovenska a sme členom Medzinárodnej teqballovej federácie, ktorá má sídlo v Maďarsku. Spolupracujeme s nimi. My aktuálne rozvíjame teqbalové kluby na Slovensku. Momentálne máme asi 10 miest, kde sa na pravidelnej báze teqball hráva – od Prešova až po Bratislavu. Cieľom je rozšíriť fenomén teqballu po celom Slovensku a organizovať turnaje, budovať brátsku základňu a zúčastňovať sa na medzinárodných turnajoch či majstrovstvách sveta,“ hovorí Benes, ktorý dodáva, že na Slovensku máme aktuálne zhruba 30 registrovaných teqballistov.

Tento netradičný šport zatiaľ medzi olympijské nepatrí. Svetová teqballová federácia však cez propagáciu svetovými hviezdami (okrem športovcov napr. aj spevák Maluma)

FOTO: Ivana Vrabľová

pracuje na tom, aby už na LOH 2028 v Los Angeles nechýbal.

Obľubu si našiel aj medzi slovenskou športovou elitou. Na tréningy využívajú teqbalové stoly takmer všetky kluby futbalovej Fortuna Ligy. Nájdete ich aj v domácnostiach reprezentantov Haraslína, Dudu či Boženíka. Stôl si nachádza využitie aj v školských zariadeniach či centrách voľného času, okrem teqballu si na ňom môžete zahrať ďalšie 4 športy. Pre zaujímavosť – najlacnejší variant takéhoto stola si zaobstaráte za zhruba 1 200 eur. Následne vám už postačí len lopta a nejaké tie futbalové zručnosti.

Na Žehrianskej si teqball môžete vyskúšať aj vy. Postup je pomerne jednoduchý. „Ak si chceš ľudia zahrať, môžu sa nám ozvať cez náš Instagram (teqball_bratislava) alebo Slovenskú

teqballovú federáciu. Keďže je Petržalské centrum pre rodiny komunitným centrom, chceme ľuďom dopriať možnosť využívať stoly zadarmo. V spolupráci s Teqballovou federáciou preto chceme vyčleniť hodiny na to, aby si ľudia mohli zahrať teqball aj zadarmo. V júni plánujeme otvorený turnaj pre jednotlivcov, aby si teqball mohli reálne vyskúšať – mnohí ho zatiaľ len videli na sociálnych sieťach. Pripraviť chceme aj drobnú dotáciu pre víťazov, tak, ako je tomu aj na medzinárodných turnajoch,“ vysvetľuje Martin Cano z Petržalského komunitného centra pre rodiny.

Spomenutý turnaj by sa mal odohrať práve v priestoroch petržalského centra, pričom otvorený bude aj pre absolútnych amatérov.

dp

Petržalčania uzavreli sezónu cenným víťazstvom

Futbalová FC Petržalka má sezónu 2020/2021 za sebou. Výsledkom je konečná 9. pozícia.

Po pohárovej prehre so Slovanom Bratislava sa Petržalčania herne i bodovo trápili.

Postupne prehrali štyri ligové duely, a to so Šamorínom, s Komárnom, Trebišovom aj s rezervou Slovana. Proti slovanistickému béčku už mužstvo viedol v pozícii dočasného hlavného trénera Marek Kausich. Ten nahradil Ladislava Pecka, ktorý z trénerskej pozície odišiel po domácej porážke s Trebišovom.

Čakanie na body napokon ukončili Petržalčania až po vyše mesiaci, keď na domácej pôde

remizovali s Dubnicou 1:1. Práve remízový výsledok Petržalke definitívne zaistil zotrvanie v II. futbalovej lige aj pre budúci rok.

Sezónu uzavreli bieločierni proti Banskej Bystrici. A rozlúčka to bola fantastická – proti favoritovi uspeli výsledkom 2:1. Banskobystričania obsadili druhú pozíciu a zahrajú si baráž o postup do Fortuna ligy proti 11. tímu najvyššej súťaže zo Senice. Víťazom II. futbalovej ligy sa nečakane stal Liptovský Mikuláš, medzi slovenskou elitou zažije absolútnu premiéru.

dp

Tabuľka II. futbalovej ligy

1.	Liptovský Mikuláš	28	55:26	60
2.	Banská Bystrica	28	70:38	56
3.	Skalica	28	55:32	55
4.	Podbrezová	28	57:25	54
5.	FC Košice	28	40:27	49
6.	Šamorín	28	41:34	41
7.	Púchov	28	40:45	38
8.	Komárno	28	31:42	38
9.	FC Petržalka	28	37:41	37
10.	Trebišov	28	47:48	35
11.	Žilina B	28	56:47	33
12.	Dubnica	28	28:37	33
13.	Bardejov	28	27:41	28
14.	Slovan Bratislava B	28	32:70	21
15.	Poprad	28	25:88	4

Spoznáte ich (najmä) v núdzi

Potrebujete požiadať o sociálnu pomoc, o príspevok na stravovanie či o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu? V Petržalke to vybavíte na oddelení sociálnych vecí miestneho úradu, ktoré predstavujeme v druhej časti našej seriálovej rubriky.

Autor tohto článku si prešiel minulú zimu zaujímavou skúsenosťou. Stal sa členom malej veľkej výpravy. Začala sa v dennom centre na Vyšehradskej ulici, kde sa vyzdvihli vrecia plné teplého oblečenia. A potom sa už išlo do odľahlejších kútov Petržalky, kde sa zdržiavajú ľudia bez domova, ktorým sa tie veci rozdávali. Robili to pracovníci oddelenia sociálnych vecí a nebola to prvá akcia tohto druhu.

Samozrejme, menované oddelenie sa venuje aj ďalším skupinám obyvateľov, ktorí sa ocitli v núdzi – seniorom, zdravotne znevýhodneným ľuďom, osamelým žijúcim osobám bez rodiny, ale aj rodičom s deťmi. Poskytuje poradenstvo, realizuje monitoring v teréne, vybavuje žiadosti, zaoberá sa posudkovou činnosťou, ako opatrovník vykonáva právne úkony za občanov, ktorých súd zbavil spôsobilosti, zastáva funkciu poručníka/opatrovníka v prípadoch pozbavenia rodičovských práv a povinností alebo v prípadoch osvojenia detí, je osobitným príjemcom rodinných prídavkov, poskytuje nenávratný finančný príspevok na vzdelávanie detí v súkromných materských školách, realizuje priestupkové konania, vykonáva sociálnoprávnu ochranu a sociálnu kuratelú, zabezpečuje domáce tiesňové volanie... Čo sa žiadostí týka, oddelenie sociálnych vecí najčastejšie posudzuje žiadosti o príspevok na stravovanie, žiadosti o sociálnu pomoc a žiadosti o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu. Príspevok na stravovanie sa poskytuje starobným a invalidným

dôchodcom, pričom mestská časť zatiaľ zabezpečuje stravu len prostredníctvom výdajní obedov. Seniorom, ale aj rodinám s deťmi či osamelým žijúcim osobám sa môže poskytnúť aj sociálna pomoc, a to v niekoľkých formách. Patrí k nim zdravotný kupón na lieky alebo kupón na potraviny, no je tu aj možnosť získania čipovej karty s bodmi, s ktorou sa dá „nakupovať“ v sociálnej výdajni.

Odkázanosť na sociálnu službu posudzuje oddelenie skúmaním zdravotného stavu, rodinných i bytových pomerov daného človeka a k sociálnemu posudku sa ešte pridružuje lekárske posudok. Na základe nich sa vydá posudok odkázanosti na sociálnu službu a rozhodnutie s uvedením stupňa odkázanosti žiadateľa a druhu sociálnej služby. Podľa toho sa potom pre neho hľadá vhodné zariadenie alebo služba. Niekoľko druhov sociálnych služieb zabezpečuje aj Stredisko sociálnych služieb Petržalka ako rozpočtová organizácia mestskej časti, s ktorým oddelenie úzko spolupracuje. A spolupracuje aj s rôznymi neziskovými organizáciami a občianskymi združeniami, ktoré sa venujú sociálnej práci, so súdmi, s notárskymi úradmi, políciou, lekármi, so zdravotníckymi zariadeniami, školami či s inými samosprávami.

K štandardným povinnostiam sa pracovníkom oddelenia pridali počas pandémie ďalšie – dočasný rozvoz obedov, distribúcia rúšok a respirátorov seniorom, prevádzkovanie krízovej linky, a v súčasnosti oddelenie poskytuje asistenciu seniorom pri registrácii na očkovanie. V čase, keď bol miestny úrad pre verejnosť zavretý, oddelenie stále prijímalo žiadosti od

Záber z rozvážania teplého oblečenia ľuďom bez domova. FOTO: Ivana Vrabľová

občanov elektronicky a snažilo sa ich priebežne vybavovať, aby nenastávali vyhrotené krízové situácie u ľudí odkázaných na pomoc.

Na oddelení pracuje 17 ľudí a viacerí z nich sú tam už dlhé roky, takže dobre poznajú genézu riešených prípadov a majú cenné skúsenosti. Ďalšou výhodou je, že ide o zomknutý kolektív, kde si zamestnanci navzájom poznajú agendu, takže sa vedia zastúpiť a pomôcť si. Asi netreba zvlášť pripomínať, že ide o psychicky náročnú prácu, ktorá sa neraz vykonáva aj mimo pracovného času či nad rámec pracovnej náplne. V rámci oddelenia pracuje šesť ľudí v denných centrách, kde sa združujú aktívni dôchodcovia, ktorým mestská časť pripravuje podľa ich záujmov rôzne programy a aktivity a poskytuje základné poradenstvo. Jeden zamestnanec je

v sociálnej výdajni.

Problémom je, že Petržalka je veľmi ľudnatá mestská časť a nie každý, kto sa ocitol v núdzi, dá úradu o sebe vedieť. Vedúca oddelenia sociálnych vecí Eva Pavlaninová preto hľadá spôsoby, ako týchto občanov čo najlepšie dohľadať a podchytiť. Napokon sa Eva Pavlaninová obracia na ľudí aj s jednou prosbou: „Myslím si, že v spoločnosti chýba väčší rešpekt k odlišnostiam a vyššia miera empatie a tolerancie. Prosím preto nielen obyvateľov Petržalky, aby boli vnímavejší a citlivejší voči svojej rodine, svojim priateľom, kolegom, susedom či k okoliu, lebo nikto si nevybral život s problémami. Problémy prsto prídu a treba ich riešiť, a niekto tie možnosti, schopnosti a zručnosti má, a niekto nie, tak skúsme spolu prispieť k tomu, aby bol aj život týchto ľudí jednoducho... lepší.“

dan

Poslanecký duel:

Kapacitné a iné problémy materských škôl

Lena Bočková

Miroslav Behúl

Veľmi rada používam frázu spisovateľa Roberta Fulghuma, že všetko, čo naozaj potrebujem vedieť, som sa naučila v materskej škole. Mám dve deti a pri oboch máme skúsenosti tak zo štátnej, ako aj zo súkromnej materskej školy (MŠ). Každá z nich mala svoje čaro a odlišnosti som vnímala nielen v prístupe personálu, ale aj v materiálno-technickom vybavení. Samozrejme, rozhodujúca bola spokojnosť detí po celom dni strávenom s kamarátmi, plné bruško a láskavé tety vychovávateľky.

Do tých našich petržalských „materiek“ sme chodili my a chodia sem aj naše deti. Ide väčšinou o budovy postavené pred viac ako 40 rokmi. Momentálne máme 24 MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti MČ Petržalka, dve cirkevné a 13 súkromných MŠ. Z toho väčšina štátnych škôlok je v pôvodnom stave a po rokoch potrebujú nutne obnoviť. Zvýšená pôrodnosť v posledných rokoch a rozsiahla výstavba nových štvrtí – realita, na ktorú bývalé vlády a samospráva nereagovali dost' flexibilne. MČ Petržalka nestíha pokryť kapacitné požiadavky obyvateľov. V školskom roku 2020/2021 neprijala do MŠ 770 detí z kapacitných dôvodov.

Ako je to možné? Veď rekonštruujeme, stavajme, prinúťme developerov! Určite registrujete vo svojom okolí budovy MŠ, ktoré už neslúžia svojmu pôvodnému účelu. Stali sa z nich archívy, v lepšom prípade materské centrum, v tom

horšom budova chátra. Čo by dali obyvatelia sídliska za to, aby sa takejto budove vrátila zašlá sláva a aby mohli z areálu znovu počuť veselé výskanie detí. Veľké investície do nových budov sú potrebné, no toto tiež nie je jednoznačné riešenie. Teraz potrebujeme viac miest v MŠ, no o pár rokov sa krivka pôrodnosti zníži a MČ opäť zostanú nevyužitá budovy, ktorých spravovanie bude nutné financovať. Vedeli ste, že nová škôlka predstavuje investíciu takmer 3 milióny eur? A je otázne, či sa podarí zabezpečiť pedagogický a nepedagogický personál – vychovávateľky, kvalifikované kuchárky...

Poskytnúť rodičom detí, ktoré nemôžu prijať do štátnej MŠ, príspevok na financovanie časti nákladov na súkromné materské školy? Aj v tomto prípade je MČ ústretová a poskytuje zákonným zástupcom nenávratný finančný príspevok vo výške 90 eur na dieťa. Limit je síce obmedzený na 40 prijímateľov, ale skúsenosti potvrdzujú, že MČ vie uspokojiť každého žiadateľa.

V západných krajinách sú bežnou a estetickou záležitosťou modularity, tzv. kontajnerové stavby. Za pár mesiacov má samospráva pripravenú materskú školu aj s telocvičnou. A keď o pár rokov už o priestory nebude záujem, využitie je možné po transformácii na centrum pre seniorov. Slovensko nám rýchlo starne a potrebujeme flexibilné budovy.

Zvýšenie kapacít MŠ neprebehne zo dňa na deň. Snaha navýšiť ich preferovaním miestnych

detí s trvalým pobytom rodičov v Petržalke sa v minulosti ukázala ako parciálne riešenie. MČ sa v minulom roku zaviazala zvýšiť kapacitu v škôlkach o 166 miest – prerobením školníckych bytov a postupným vypovedaním zmlúv súkromným subjektom. Je správny krok vypovedať zmluvy funkčným a prosperujúcim súkromným detským centrom v objektoch patriacich MČ Petržalka? Univerzálny recept na „nafúknuť“ budovy a získanie miesta pre predškôlkov nemám. Môžeme len dúfať, že kvalita obnovy a výstavby budov bude verejným záujmom. Bratislava bola v minulosti vylúčená z čerpania eurofondov na rozvoj a rekonštrukcie budov. Isté však je, že Petržalka bola, je a bude adresa dobrého vzdelania.

Lena Bočková
poslanecký klub PRE Petržalku

Dostupnosť materských škôl (MŠ) je dôležitá tak z hľadiska podpory rodičov, ako aj z hľadiska sociálno-emocionálneho a intelektuálneho rozvoja detí a ich prípravy na ďalšie vzdelávanie. Na význam predprimárneho vzdelávania poukazuje aj štúdia Svetovej banky, podľa ktorej sa každé euro vložené do MŠ vráti spoločnosti až štvornásobne. Napriek silnej tradícii predprimárneho vzdelávania na Slovensku, ktorá sa pozitívne prejavila aj pri budovaní Petržalky, je v súčasnosti zabezpečenie dostatočných kapacít na takéto vzdelávanie jednou

z hlavných výziev mestskej časti (MČ), čo dokazuje aj 770 neprijatých detí v minulom roku. Problém s kapacitami MŠ v Petržalke je dlhodobý a súvisí najmä s neprezeravou reakciou na pokles počtu detí v MŠ z obdobia zníženého dopytu. Pri opätovnom náraste počtu detí v MŠ samospráva nevedela flexibilne zareagovať, čomu vo viacerých prípadoch bránili aj majetkové vzťahy a zanedbaný technický stav budov. Nešťastným prípadom je tiež Tematínska, kde budova bývalej MŠ prešla zamenou z rúk štátu do súkromného vlastníctva.

V súčasnosti MČ hľadá a implementuje riešenia pre navýšenie kapacít. Ide najmä o rekonštrukciu priestorov školských bytov, čím sa za posledné obdobie navýšili kapacity vo viacerých MŠ, napríklad na Röntgenovej, Turnianskej a Lietavskej. Podporou je aj zdieľanie priestorov na ZŠ. Ďalším prebiehajúcim riešením, časovo a finančne náročnejším, ale o to účinnejším, je získanie objektov MŠ, ktoré v súčasnosti plnia iné funkcie alebo chátrajú. Príkladom sú aktivity na realizácii MŠ v objekte na Hrobákovej a perspektívne sa javia aj objekty na Znievskej a Fedinovej. Ak sa podarí uvedené zámery naplniť, MČ by v najbližších rokoch v oblasti pokrytia dopytu po predprimárnom vzdelávaní zásadne pokročila. Navyše, možnosti pre získanie ďalších objektov bývalých MŠ nie sú vyčerpané.

Ďalšou dôležitou výzvou je zabezpečenie dostatočných kapacít predprimárneho vzdelávania vo vznikajúcich častiach Petržalky, akou je Južné mesto, alebo v plánovaných developerských projektoch, ako je Nesto. Práve na príklade Južného mesta sa ukázalo, aké dôležité je analyzovať situáciu a viesť intenzívne rokovania s developermi skôr, ako sú vydané povolenia na realizáciu developerských projektov. Na spoľahlivú analýzu dostupnosti materských škôl je potrebné dbať aj pri prebiehajúcom procese štúdie umiestnenia nájomného bývania. Vzhľadom na tvrdenia o možnostiach saturácie potrieb z nárastu počtu obyvateľov v MŠ v dotknutých lokalitách v Petržalke mám za to, že túto analýzu je potrebné v štúdiu prepracovať. Samotná dostupnosť nájomného bývania je však pre mestskú časť dôležitá aj z hľadiska zabezpečenia cenovo dostupného bývania pre učiteľov.

V neposlednom rade je dôležité dbať aj na údržbu už takmer pol storočia slúžiacich budov. Tieto vplyvy sa miestami prejavujú napríklad v zatekajúcich strechách, čo si vyžaduje účinne nastavené procesy a dostatočné finančné prostriedky. V tomto smere by prospela aj zmena stratégie financovania MŠ tak, aby Petržalka pri ich prevádzkovaní nebola stratová.

Na záver by som chcel vyjadriť vďaka zamestnancom podieľajúcim sa na prevádzkovaní predprimárneho vzdelávania v Petržalke.

Miroslav Behúl

poslanecký klub PRE Petržalku a Zmena zdola

Michala Kozáková (poslanecký klub Team Vallo)

Pochádzam z Petržalky, kde som strávila celé svoje detstvo a spolu so svojou rodinou tu žijem. Ako architektka, ktorá naberala študijné a pracovné skúsenosti a znalosti na Slovensku aj v zahraničí, vnímam Petržalku ako priestor s obrovským potenciálom, ktorý ma motivoval vstúpiť do komunálnej politiky. V Petržalke vnímam zanedbané verejné priestory, parky, oddychové zóny a v neposlednom rade ako mama dvoch detí zanedbané detské ihriská. Preto som sa po zvolení do miestneho zastupiteľstva rozhodla angažovať vo viacerých komisiách, prostredníctvom ktorých sa snažím o pozdvihnutie, prípadne rekonštrukciu priestorov, ktoré rokmi osiveli. Dlh, ktorý Petržalka cíti, je veľký. Osobne bojujem za rekonštrukciu verejných priestorov, chodníkov, detských ihrísk, kde by najbližšou aktivitou mala byť rekonštrukcia detského ihriska na Haanovej ulici a príprava projektovej dokumentácie ďalších ihrísk v obvode č. 4. Zasadzujem sa za renováciu priestorov pred poliklinikou Šustekova, ako aj samotných vnútroblokov Petržalky, ktoré pustnú a chátrajú. Chystám projekt, ktorý bude financovaný cez vodozádržné opatrenia, a tak by som rada prispela k oživeniu verejného priestoru v súbehu so zlepšením životného prostredia. Nakoľko predsedám komisii investičných činností,

snažím sa presadzovať zmysluplné investície, ktoré pomôžu najmä nám Petržalčanom. Osobitne sa venujem projektu električky do Petržalky, ktorý sa snažím podporovať z pozície poslanca miestneho zastupiteľstva aj ako človek, ktorý participuje na realizácii projektu. Ako členka Teamu Vallo sa spolu s ostatnými snažím realizovať inovatívne nápady využitia verejných priestorov, ale zároveň zachovať pravú a špecifickú tvár Petržalky. Stále mám mnoho myšlienok, ktorými by som chcela vylepšiť miesto, kde žijeme a verím, že postupnými krokmi ich budeme naplňovať.

INZERCIA

REALITNÝ PORADCA VO VAŠEJ LOKALITE

Poradenstvo v oblastiach

• **PREDAJ** • **KÚPA** • **PRENÁJOM** •

bytu, domu, garáže, nebytového priestoru, pozemku, záhrady...

Zuzana Mikulíková

certifikovaný realitný poradca

mobil: 0903 755 759

e-mail: z.mikulikova@sra.sk

www.zuzanamikulikova.sk

Čistota – pol života

Každý z nás chce čisté okolie, kde pri pohľade na prírodu či iný verejný priestor nemusí rozlišovať rôzne druhy odhodeného odpadu. Žiaľ, nie vždy sa to podarí. Ako sa hovorí: Najlepší odpad je ten, ktorý nevznikne. No čo urobiť s tým, ktorý už vznikol? Rozhodne ho treba spracovať tak, aby nebol prírode na obtiaž.

Napriek tomu, že povedomie o dopade odpadu na životné prostredie narastá, stále sa môžeme stretávať s miestami, kde akoby pravidlá a zákon o odpadoch vôbec neplatili. V Petržalke ide zväčša o okrajové časti, kde je jednoduché dostať sa autom a odpad z neho vyložiť. Ďalej ide o lokality v zalesnených častiach Petržalky, kde odpad počas vegetácie častokrát nevidieť alebo o miesta, ktoré sú frekventované z hľadiska rekreácie.

Mestskej časti Bratislava-Petržalka na čistote záleží, preto okrem bežnej činnosti súvisiacej so zabezpečením vysypania smetných nádob na drobný komunálny odpad zabezpečuje aj čistotu okolo nich na verejných priestranstvách. Túto činnosť na pravidelnej báze a rovnako aj odvoz nahláseného odpadu či vrec zabehuje v Petržalke miestny referát správy verejných priestranstiev. Tým sa však záujem MČ Petržalka nekončí. V rámci oddelenia životného prostredia sa prostredníctvom referátu čistoty a poriadku vykonávajú pravidelné terénne obhliadky miestnych častí, predovšetkým tam, kde prichádza k pravidelnému nahlasovaniu nezákonne uloženého odpadu. Na miesta chodia zamestnanci referátu čistoty a poriadku aj po nahlásení podnetov. V prípade, že ide o menšiu skládku alebo o krátkodobu uložený odpad, zrealizujú nápravu v čo najkratšom čase. Ak ide o väčšiu skládku na cudzom

pozemku, pristúpi mestská časť k výzve vlastníka so žiadosťou o vyčistenie.

Mestská časť Bratislava-Petržalka sa snaží prostredníctvom spomínaných referátov riešiť problematiku voľne odhodeného odpadu čo najrýchlejšie. A to aj vďaka podnetom od Petržalčanov, ktoré sú posielané na MČ okrem mailu podnety@petrzalka.sk aj prostredníctvom mobilnej aplikácie, platformy odkazprestarostu.sk alebo aplikácie TrashOut, ktorá je určená na nahlasovanie skládok. Práve na poslednej uvedenej má od januára mestská časť zriadený profil, vďaka čomu vie oddelenie životného prostredia aktualizovať už vyriešené skládky alebo sa vrátiť k tým, ktoré zostali dlhodobšie neriešené. Od zaregistrovania sa podarilo vďaka terénnym aktivitám vytvoriť 85 aktualizácií, z čoho viac ako 20 predstavujú aj priamo vyčistené miesta zamestnancami oddelenia životného prostredia. Približne rovnaký počet sa podarilo vyriešiť referátu čistoty a poriadku spoločne s referátom správy verejných priestranstiev aj cez Odkaz pre starostu. Podnetmi sa to však nekončí.

Ako uvádza vedúca oddelenia životného prostredia Daniela Vašková Kasáková, dôležitá je prevencia. „Kvalitné verejné priestory znamenajú čistejšie okolie. Preto sa v rámci našich pravidelných činností snažíme zamerať aj na pravidelnejšie monitorovanie miest, ktoré z vlastných skúseností sami považujeme za miesta so zvýšeným výskytom odpadu.“ Zároveň dodáva, že je lepšie riešiť odpad na

FOTO: Ivana Vrabľová

miestach ešte v čase, keď je ho tam menej. „Takto predchádzame opätovnému naplneniu skládky, ktorej vyčistenie si vyžaduje väčšie finančné a personálne kapacity,“ uzatvára vedúca oddelenia životného prostredia.

V rámci týchto obhliadok a terénnych aktivít sa oddeleniu životného prostredia v spolupráci s ďalšími subjektmi podarilo zabezpečiť vyčistenie a odstránenie skládok od januára tohto roku na viac ako 55 miestach. „Prevažne išlo o miesta v obývaných častiach Petržalky, kde dochádzalo k hromadeniu odpadu na verejnom priestranstve zo zle uzatvorených kontajnerových stojísk. Zároveň však išlo

aj o skládky v blízkosti gastro prevádzok a prevádzok zameraných na predaj tovaru,“ približuje vedúca referátu čistoty a poriadku Lenka Špodová.

Mestská časť Bratislava-Petržalka je zároveň vďačná každej verejnoprospešnej aktivite aj zo strany miestnych obyvateľov a dobrovoľníkov. V prípade organizovania upratovacích akcií sa môžu Petržalčania pokojne obrátiť na referát čistoty a poriadku, ktorý dobrovoľníkom poskytne rukavice a zabezpečí aj odvoz vyzbieraného odpadu.

V Petržalke pribudli hlasovacie koše na ohorky

Mestská časť Bratislava-Petržalka osadila vo frekventovaných lokalitách tzv. hlasovacie smetné koše. Pridala sa tak k ďalším samosprávam po celom Slovensku bojujúcim proti cigaretovým ohorkom. Odhodením ohorku do jednej z presklených častí koša budú môcť obyvatelia vyjadriť svoj názor na pripravené otázky a zároveň šetriť životné prostredie.

Zásadným problémom nielen v Petržalke je to, že veľa ľudí nepovažuje cigaretové ohorky za odpad. Sú malé a v tráve ich skoro nevidia. Je ich však viac než dost. Nájde ich pod oknami obytných domov, v blízkosti zastávok MHD, lavičiek v parkoch... Rozklad

jedného ohorku pritom môže trvať až 10 rokov, v závislosti od miesta, kde bol odhodený. Okrem nebezpečných mikroplastov, na ktoré sa vie „špačok“ rozložiť, je dôležité myslieť aj na toxíny nachádzajúce sa vo filtri cigarety. Tie sa môžu dostať do pôdy a škodiť živým organizmom.

Osadením hlasovacích košov s anketovými otázkami chce Petržalka vzbudiť záujem fajčiarov o správne odhodenie ohorku do koša a zbaviť ich zlozvyku odhadzovania vyfajčených cigariet na zem. V prvej fáze projektu sa osadilo celkovo šesť košov v blízkosti zastávok MHD, kde najčastejšie

tvoria tento druh odpadu ľudia čakajúci na dopravné spojenie.

„Hlasovacie koše sú osadené na šiestich miestach, ktoré v rámci obhliadok vytypovali zamestnanci referátu čistoty a poriadku ako plochy s vyšším podielom odpadu z cigariet. Ide o frekventované lokality pri dôležitých dopravných uzloch, ako je napríklad križovatka ulíc Bosákova a Farského, Ovsíškovo námestie či Osuského ulica,“ uvádza vedúca oddelenia životného prostredia Daniela Vašková Kasáková.

Vedúca referátu čistoty a poriadku Lenka Špodová dodáva, že okrem znižovania odpadu, ktorý ohorky tvoria, bude zaujímavé sledovať aj správanie obyvateľov Petržalky či jej návštevníkov. „Podľa skúseností z iných miest a mestských častí môžeme hovoriť nielen o znížení odpadu, ale aj o záujme ľudí podieľať sa na vyjadrení svojho názoru v anketovej otázke odhodením ohorku do ľavej alebo pravej časti koša. Vďaka tomu, že sú hlasovacie koše presklené, vidia výsledky hlasovania všetci.“

jk

FOTO: Jakub Kuruc

Stromy s chráničkami i s vakmi na vodu

Kosba prebieha v plnom prúde a mestská časť Petržalka aj tento rok dbá na to, aby všetko fungovalo tak, ako má. Vo vlastnej rézii si zabezpečuje kosbu nielen na pozemkoch, ktoré má v správe, ale v rámci zmluvy s hlavným mestom SR aj niektoré pozemky v jeho vlastníctve. Kosenie však nie je iba o znižovaní trávnatého porastu. Petržalka pre tento rok vytypovala aj viaceré plochy, kde bude tzv. znížená intenzita kosenia. Vďaka takýmto plochám sa vytvorí prirodzený priestor pre opelovače a iný hmyz.

Mestská časť si je zároveň vedomá toho, že pri manipulácii so strunovou kosačkou či s väčšou mechanikou môže dôjsť k neúmyselnému poškodeniu kôry stromov. Preto oddelenie životného prostredia zabezpečilo osadenie mechanických chráničiek na ochranu pät stromov. Chráničky sú vyrobené z polyetylénu, čiže sú pevné, trvácne a súčasne ľahké. Osadené boli postupne na všetky stromy vysadené v rokoch 2018 a 2019 zamestnancami referátu zelene.

„Ochrana drevín a starostlivosť o ne je jednou z hlavných priorit oddelenia životného prostredia. Aj preto sa

snažíme predchádzať nepriemerným situáciám, ktoré môžu nastať pri strete kmeňa stromu s kosiacimi zariadeniami,“ uvádza vedúca oddelenia životného prostredia Daniela Vašková Kasáková.

Chráničky však nie sú jedinou „ozdobou“, ktorá bude tento rok na stromy umiestnená. Postupne sa na vybrané dreviny osadia vaky na vodu s objemom 57 litrov. Mestská časť Bratislava-Petržalka ich má celkovo 212 a osádzať sa budú po obvode kmeňa. Voda z vakov sa uvoľňuje do pôdy po dobu 5 až 9 hodín.

jk

FOTO: Tatiana Rattayová

						Pomôcky: akutus, Aty, Cairo, Milna, Lacek	Uvažovala (kniž.)	1. časť takničky	Obtri	Značka dámskych vložiek	Interpozi-tívny (skr.)	Rodidlá	Mazadlo, masťná tekutina
						Uchádzalo sa o priazeň							
						Poštipal							
						Meno Marty					Český zápor		
						Académie diplomat. internation.				Živočišny tuk	Český vedecký spisovateľ		
						Levoča (EČV)			Miliampér (zn.)	Chorvátske mesto			
						Zvrtné zámeno			Mesto v USA			A tak	Vývojové štádium hmyzu, kukla
Autor: Vierka Blahová	Nasávalo (expr.)	Náhly (lek.)	4. časť takničky	Mužské meno (5.12.)	EČV Šale			Sal					
					Ukazovacie zámeno			Býv. pletiar. závod					
Opustenosť								Podstavec na dopravu tovaru					
								Bielunko					
Nápadne, zjavne								Smerovka					
								Zarylo					
Japonský šport								Dôvera				505 rím. čís.	
								Česká tv stanica				Úder kopnutím	
Ruská rieka								2. časť taničky				Had z Knihy džunglí	
								Niekde				Veľmi zbil	
Lutécium (zn.)								Skrývala				Dovnútra	Hliníkový komponent
								Zlučuje (odb.)				Budova na bývanie	Typ logického obvodu
Pevne umiestnilo												Dopadnutie	
												Bytový doplnok	
Pomôcky: aority, RI, SLA, IBE,	Slovenský spevák (Peter, *1980)	Demoverzia							Striebristý kov				
		Horniny s neúplnou granitizáciou							Podobnosť				
Pripad									Zanikol				
									Vlastné sove				
Mne patriaci								Severské zviera				Francúzsky určitý člen	Odober
								Zone Time (skr.)				Kórejská dynastia	Hmla, opar
Oregon (skr.)								Oder				Citoslovce cupkania	
								Kód letiska Salta				Ulúpená vec	
Rhode Island (skr.)								3. časť takničky				EČV Bratislavy	
								A dato (skr.)				Citoslovce bečania	
Obyvateľ starovekej Itálie								Kód letiska Ibague				Odober	
Nečistotná žena								East African Community (skr.)				Časť úst	

Na troch vyžrebovaných čitateľov, ktorí úspešne vylúštia tajničku, čakajú ceny. Odpovede nám zasielajte na e-mailovú adresu noviny@petrzalka.sk a do predmetu správy uveďte Tajnička.